

03.11.196

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no: 13.03.2019 - 304
Karar Tarih ve no: 13.03.2019 - 7370

Toplantı Yeri
AFYONKARAHİSAR

Afyonkarahisar İli, Bayat İlçesi, Merkez Mahalle, Cumhuriyet Mahallesi Mevkii, tapunun 1569 sayılı parselinde kayıtlı taşınmazda yer alan I. (Bir) Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescilli Hamam Camii'nin tescil fişinin değerlendirilmesine ilişkin 21.02.2018 tarih, 6069 sayılı Kararımız, Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğünün 08.03.2019 tarih, E.37370 sayılı yazısı ve ekleri, 12.03.2019 tarih ve 121592 sayılı dosya inceleme raporu okundu, fotoğrafları, tescil fişi ve dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

Afyonkarahisar İli, Bayat İlçesi, Merkez Mahalle, Cumhuriyet Mahallesi Mevkii, tapunun 1569 sayılı parselinde kayıtlı taşınmazda yer alan I. (Bir) Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescilli Hamam Camii'ne ilişkin hazırlanan tescil fişinin tashih edildiği şekliyle uygun olduğuna, söz konusu taşınmazda Kurulumuzdan izinsiz herhangi inşai ve fiziki müdahalede bulunulmamasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ			ANIT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA KURULU				HARİTA NO:
İLİ : Afyonkarahisar	İLÇESİ : Bayat	Köy / Mahalle:-		KORUMA DERECEŚİ:	ANITSAL:
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO PAFTA:	ADA:	PARSEL:1569	I. (B) Grup	ÇEVRESEL:
ADI: Hamam Cami	YAPTIRAN: -	YAPAN: -	MİMARİ ÇAĞI (Üslup): Geç Dönem Osmanlı-Cumhuriyet Dönemi		AYKIRI:
	YAPIM TARİHİ: 1888	KİTABE:	VAKFIYE: YOK		

GENEL TANIM: Hamam Cami, enine dikdörtgen planlı olup, tek şerefeli bir minareye sahiptir. Harim kareye yakın bir plana sahiptir. Harimde merkezde 4 adet ahşap dikme ve aralarında kuzey-güney doğrultulu 3'er kemer bağlantısı sayesinde harim üçe bölünmüştür. Bu düzenleme aynı yörede bulunan tescilli Ulu Cami gibi diğer tarihi camilerde de görülen bir tasarımdır.

A İYİ	TAŞIYICI YAPI	A ÜST	A İÇ YAPI	A SÜSLEME ELEMENLARI	A RUTUBET	A YOK
B ORTA		B YAP	B	B	B İZİ VAR	B
C FENA		C	C	C	C ÖNEMLİ	C

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF:

GOZLEMLER :

Caminin Hamam Cami ismini sonradan aldığı, kaynaklarda eski adının 1888 tarihli Mezar Yakası Cami olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Bayat Müftülüğünden caminin 1977 yılında ciddi bir inş müdahalesi gördüğü bilgisine ulaşılmıştır. Mezar yakası isminin caminin güneyinde yer alan Osmanlı mezarlığından aldığı, Hamam Cami isminin de caminin yakınında yer alan ve sonradan inşa edilen Belediye mülkiyetindeki hamamdan aldığı tahmin edilmektedir.

Avlusu da bulunan Hamam Cami, enine dikdörtgen planlı olup, tek şerefeli bir minareye sahiptir. Yapının tabelasında 1888? tarihi olmasına rağmen, yapının bugünkü hali ile tabeladaki tarih örtüşmemektedir. Bayat İlçesi Müftülüğünden edinilen bilgiye göre cami 1977 yılında yeniden yapılmıştır. Güney cephede dış taşkın, üzeri saçla kapatılmış cemekeanlı küçük bir giriş mekanı bulunmaktadır. Yapının kuzey cephesinin ortasında çatı üzerinden yükselen bir minareye sahiptir. Minarenin sağından devam eden cephede, dışarıdan merdivenlerle ayrı girişi bulunan, muhtemelen yapıya sonradan eklenen bir birim bulunur. Enine dikdörtgen planlı bir son cemaat yerine sahiptir. Son cemaat yerinden ahşap bir kapıyla harime girilir.

Harim kareye yakın bir plana sahiptir. Harimde merkezde 4 adet ahşap dikme ve aralarında kuzey-güney doğrultulu 3'er kemer bağlantısı sayesinde harim üçe bölünmüştür. Bu düzenleme yakınlardaki tescilli Ulu Cami gibi diğer tarihi camilerde de görülen yöresel bir tasarımdır. Ahşap düz tavanlı caminin kuzey cephesinde, dışarıdan merdivenlerle çıkılan galeri şeklinde ahşap kadınlar mahfili görülmektedir. Mahfil iki ahşap dikme ile taşınmaktadır. Harimde her cephede, dikdörtgen formulu niş içerisinde ikişer pencere yer alır.

Caminin tabelasında 1888 tarihi yazılı olmasına rağmen geçirdiği onarımlarla özgün mimari özelliklerini ve tarihi dokusunu kısmen kaybetmiştir. 1977 yılında geçirdiği köklü tadilat nedeniyle özgün mimarisinden uzaklaştığı ancak gerek ahşap dikmeleri gerek dikmelere bağlanan kemer düzenlemesi nedeniyle Ulu Cami, Hacı Arap Cami gibi yakın dönem camileriyle ortak özellikler göstermektedir.

Hamam Cami, bölgenin yöresel özelliklerini taşıyan bir camidir. Ahşap tavanı ahşap dikmeleri, çevresi için sosyal ve kültürel bir bellek olma özelliği nedeni ile kültür varlığı olarak tescilli önerilmiştir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
				-

ORJİNAL KULLANIM :
Cami

BUGÜNKÜ KULLANIM :
Cami

ÖNERİLEN KULLANIM :
Cami

HAZIRLAYANLAR :

Ebru EYNALLI
Sanat Tarihçisi

Atıf AYDIN
Kütahya Vakıflar
Bölge Müdürü

YAYIN DİZİNİ

ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULUNUN
13.03.2019 TARİHİ, 7370 SAYILI KARAR EKİDİR.

ASLI GİBİDİR
Asiye SAĞLAM
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

EKLER:	
RAPOR	+
FOTOĞRAF	+
RÖLÖVE PROJESİ	-
RESTORASYON PROJESİ	-
HARİTA	-
KROKİ	-
KİTABE	-
VAKFIYE	-

KONTROL EDEN:	
KURUL KARARLARI:	
REVİZYON:	
KURUL ONAYI:	